

ПОРТФОЛІО ЯК ІНСТРУМЕНТ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПРОФЕСІЙНОМУ ЗРОСТАННІ ТВОРЧИХ ОСОБИСТОСТЕЙ

Аліна АНДРЕЄВА,

*магістрантка I курсу спеціальності В2 Дизайн
Житомирського державного університету імені Івана Франка*

науковий керівник:

*доктор філософських наук, професор,
професор кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Житомирського державного університету імені Івана Франка*

Олена ПОЛІЩУК

У сучасному мистецькому та культурно-професійному середовищі портфоліо – це найголовніший інструмент самопрезентації для творчих осіб: дизайнерів, художників, IT-спеціалістів, 3D-моделерів, ілюстраторів, тощо. Воно є «дзеркалом» того, хто його створює, відображаючи індивідуальність автора, його стиль, естетичний і художній смаки, креативне мислення й професійні орієнтири для подальшого зростання у обраній ним сфері.

Ключові слова: *портфоліо дизайнера, нетворкінг, самопрезентація, професійний розвиток, лідерство, цифрове середовище.*

Портфоліо – візитна картка будь-якого спеціаліста у візуальному цифровому середовищі, що демонструє арсенал знань, умінь, навичок та перелік робіт його творця, а також воно дає змогу потенційним роботодавцям або клієнтам оцінити здібності автора для подальшої співпраці. Це важлива складова нетворкінгу. Тому студентам творчих спеціальностей та фахівцям-початківцям у галузі дизайну особливо важливо знати як грамотно скласти портфоліо, щоб воно працювало як магніт для можливостей та заробітку. Насамперед варто подумати, що прорекламує творчу особистість як хорошого спеціаліста з дизайну, цифрових технологій та приверне увагу аудиторії як

лідера. Роботодавці, клієнти, інші дизайнери та люди, що створили власне візуальне резюме – потенційні споглядачі портфоліо і саме вони будуть переглядати та оцінювати роботи, а можливо і надихатись ними, тому важливо не лише привернути увагу аудиторії, а й утримати її.

Мета дослідження: здійснити аналіз видів і специфіки порфоліо сучасного дизайнера, як елемента нетворкінгу та лідерства.

Для створення портфоліо необхідно спершу відібрати найкращі роботи за останній час, згрупувати їх по категоріях – кейсах (до прикладу: кейс постерів, кейс вебдизайнів, кейс логотипів) та зробити добірку саме з тих, над якими хочеться працювати у майбутньому. Якщо ж дизайнер працює у одному напрямку та стилі – варто просто відібрати роботи та проекти, що на його думку найкраще демонструють спектр знань, навичок, умінь (Факультет івент-менеджменту, фешн та шоу-бізнесу, 2024). Слід використовувати тільки якісні зображення, вони значно впливають на враження від перегляду. Для доповнення можна зробити добірку присвячену процесу роботи над одним із проектів, щоб підвищити довіру клієнта і він був певен, що робота дійсно виконана професіоналом своєї справи, а не штучним інтелектом (Optima College, 2025).

Варто пам'ятати, більше – не означає краще. У середньому роботодавці і клієнти, які знають чого хочуть, витрачають не більше ніж пів хвилини на швидкий огляд резюме. Відтак не потрібно додавати у цей перелік занадто багато робіт та робити з нього дошку прогресу за кілька років. Оптимальним вважається 8-20 найсильніших робіт. Замовник хоче одразу бачити актуальні позиції, що мають перспективу та демонструють лідерство автора. Крім того, час від часу рекомендується оновлювати добірку дизайнерських розробок, щоб завжди були свіжі роботи і видаляти неактуальні кейси або дизайни.

Саме портфоліо буває різних видів: вебсайт, PDF, класичне портфоліо. Розглянемо кожне з них та визначимо їх плюси і мінуси.

Вебсайт – найпопулярніший вид онлайн-портфоліо для самопрезентації, що має широкий спектр можливостей і дає змогу зробити портфоліо будь-яким

по бажанню власника. Його плюси у тому, що з ним легко комунікувати, для поширення використовується лише посилання, а ще він робить презентацію роботи більш інтерактивною, чим зацікавлює користувача. Переходячи до мінусів, варто зазначити, що на створення такого портфолію йде дуже багато часу, потрібно перевіряти як він виглядає на різних гаджетах; не маючи технічних знань потрібно наймати людину, яка зробить це замість автора. Також не забуваємо про оплату доменного ім'я і щомісячний вебхостинг. Яскравими прикладами сайтів, де можна створити портфолію, є: Dribbble, Behance, DeviantArt, Canva, Figma, AdobeXD (Коваленко, 2024).

PDF – це вид портфолію, який набирає оберти та популярність. Він є збіркою різних робіт різних форматів (документи, зображення, посилання), які легко об'єднувати в один файл, видаляти, переглядати офлайн, надсилати за допомогою пошти і зручно переглядати на різних пристроях. З його мінусів: обмеження кастомізації як у вебсайтах, менша інтерактивність і унікальність, оновлення файлів займає багато часу, а також не всі платформи підтримують завантаження та відображення файлів через обмеження сервісів. До того ж багато чого залежить саме від користувача. Саме йому доведеться самостійно завантажувати, зберігати та відкривати файл, що може бути доволі незручно.

Класичне портфолію (Артбук) - це справжня велика друкована книга з підбіркою робіт, яку можна отримати або купити і принести на огляд. З його плюсів: можна показати як готові роботи у їх остаточному варіанті, так і створити велику поетапну добірку від ідеї до реалізованого проекту, використовуючи скетчі, підбір кольорів і інші матеріали для демонстрації глядачу обсягу зробленої роботи у парі сторінок з описом процесу. Щодо мінусів такого портфолію: дорогий друк; відправка фізичного товару тільки через пошту та неможливість оновити вже готовий варіант, хіба що створювати і друкувати новий.

Наступним етапом після визначення носія з роботами, їх кількістю та видом портфолію йде компоновка матеріалу та його короткий опис. Тексту не повинно бути забагато, варто виділити лише основне: те, що допоможе

замовнику швидко орієнтуватись. Велику роль також грає шрифт, його розмір, кольори, композиція загальної картини, естетика та баланс.

Важливим і одним з головних елементів портфоліо є резюме автора, як він подає себе цільовій аудиторії. Короткої біографії буде достатньо: ім'я творця, його творчий псевдонім, вік, коротко про сфери у яких працює, його навички, якими програмами володіє, де навчався, його соціальні мережі та контакти для зв'язку. Ідеальним рішенням буде додати розділ з відгуками.

До прикладу можна розглянути кілька портфоліо українських графічних дизайнерів з сайту Behance, що сприяє нетворкінгу в професійному середовищі:

- Ладигіна Аніта (графічний дизайнер). Чітко, лаконічно та естетично – саме про її портфоліо. Сайт виконаний у світлих пастельних відтінках, має легко читабельний шрифт, контрастність та структурованість (Anita Ladyhina, 2025).
- Диковська Дар'я (дизайнер візуальних комунікацій). Вона має свій унікальний м'який стиль, так само як і роботи авторки. Кольори світлі, ніжні, але при цьому яскраві. Портфоліо представлено двома мовами: українською на слайдах, англійською у описі, що збільшує охоплення аудиторії (Daria Dykovska, 2023).
- Victoria Kovb (вебдизайнер). Мінімалізм як стиль артів, «дорога» кольорова гама та естетика – перше на що звертають увагу клієнти, коли бачать її портфоліо. У ньому ж вказана і цінова категорія, що є дуже зручним, як видається (Victoria Kovb, 2022).

Дизайнери на сьогоднішній день мають великий попит на ринку праці та в цифровому середовищі, проте разом з цим росте і конкуренція, у якій лідирують найкращі, тому портфоліо для кожного з них – це чудова можливість виділитись і показати чому мають обрати саме його серед інших.

Таким чином, успішне портфоліо дизайнера – це результат ретельної роботи та постійного вдосконалення. Воно не тільки демонструє професійні здібності, а й розповідає про шлях дизайнера у професії, його становлення як творчої особистості. Тому створюючи власне портфоліо, студент вчиться самопрезентації, адже йому необхідно аналізувати свої роботи, визначати наскільки перспективні його ідеї та у процесі вчитись чогось нового. Регулярне

оновлення та структурування сприяють розвитку рефлексії, підвищенню рівня професійності та адаптації до сучасних вимог і трендів сучасного ринку й цифрового середовища. Тому портфоліо є стратегічним ресурсом довготривалого професійного розвитку і конкурентоспроможності кожного фахівця у творчій професії, його прагнення до лідерства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коваленко Сергій (2024). Як зробити портфоліо дизайнера? Вилучено з <https://share.google/SIPhng6pag43GiW11>
2. Optima College (2025). Як створити портфоліо для графічного дизайнера, яке вражає? Вилучено з <https://share.google/9N95wu4sqxw7DhzL1>
3. Факультет івент-менеджменту, фешн та шоу-бізнесу (2024). Портфоліо. Вилучено з <https://share.google/WBQdR6yua1hRMlimm>
4. Anita Ladyhina (2025). Портфоліо графічного дизайнера. Вилучено з: <https://surl.li/nzdadw>
5. Daria Dykovska (2023) Designer Portfolio / Портфоліо дизайнера. Вилучено з <https://surl.lt/qklhnu>
6. Victoria Kovb (2022). Портфоліо веб-дизайнера. Вилучено з <https://surl.li/obyebf>

